

SLOVENSKI ŠTUDENT

P. L. L.

RAŠERE, V KATERIH ŽIVIMO NAM NANEKUJEJO IZDAJANJE LISTA, KI BO SKUŠAL POSTATI GLASNIK VSE SLOVENSKE MLADINE BREZ OZIRA NA SVETOVNOMAZORSKO USMERJENOST, IN ZASTOPATI DOSLEDNO NJENE ŽIVLJENSKE INTERESE. NJEGOV NAMEN JE: POSTATI OGLEDALO, KRITIK IN ORGANIZATOR NAŠ BORBE PROTI ZAPOSTAVLJANJU EDINE SLOVENSKE UNIVERZE, ZA DEMOKRATSKE SVOBOČINE IN AVTONOMIJO, ZA KORENITO IZBOLJANJE SOCIJALNEGA POLOŽAJA NAŠEGA ŠTUDENTA.

/ Iz denarnega razloga lista ne moremo tiskati.
Izhajal bo po potrebi./

SLOVENSKO VPRAŠANJE:

~~Slovenci smo samostojen narod. Jugoslovanski narod je le krinka, ki naj olajša srbski pobedi zatiranje in izžemanje nesrbskih narodov Jugoslavije.~~

~~Enakopravnost do katere imamo popolno pravico, doslej nismo nikoli uživali in smo bili vedno narodno zatirani. Kie o zedinjeni Sloveniji, nastal v času narodnega prebujanja, je ostal v Avstroogerski nezaplujen. Tudi 1918. leto nas ni združilo in osvobodilo. Imperialistične volesile so nas porabile kot drobiž in z razkopanjem Slovenije poravnale svoje medsebojne račune. Naš narodni problem je postal mednarodni.~~

~~"Osvobojenje" Slovencev v Jugoslaviji je bilo le okupacija Slovenije po srbski vojski, ki so jo v strahu pred lastnimi revolucijami, onasnimi mudžlucami poklicali naš narodni izdajci. "Osvobojenje" je nastek novega političnega, gospodarskega in kulturnega zatiranja. Prvi akt Belgrada po "osvobojenju" razpust avtonomne Narodne vlade v Ljubljani. Nato je Vidovdanska ustava, mesto federacije, ki smo jo Slovenci pred "osvobojenjem" pridokovali /Čaukar 1913/, prinesla centralen in velesrbsko hegemonijo. Borne samouprave so se zavlaščevale in oarujevale, dokler jih ni 31. januar popolnoma odpravil.~~

Obe vodilni stranki sta odgovorni za to zatiranje.

Bivša SDS je razen kratkega razdobja v 1. 1922-1933. bila vedno unitaristična in centralistična.

Bivša SLS je okoli svojega slovenskega programa nekoč zbrala skoraj ves slovenski narod. Tada reakcionarni del njene vodstva se je vedno bolj odtujeval slovenskemu programu in se 1. 1927. zvezal z Belgradom in pripravil ter poldrugo leto zbiral podpiral šestojanuarsko diktaturo. V opoziciji in vsled ljudskega nezadovoljstva nad tem izdajalstvom je to vodstvo zopet

I. Slovenska akademska mladina hoče popolno enakopravnost Slovencev, hoče nemoten razvoj slovenske kulture in znanosti, zato zahteva: Popolno slov. univerzo z zadostnimi dotacijami, ki mora stati nas najvišji kulturni zavod za dviganje kulture blagostanja vsega ljudstva.

Novo univerzno poslopje z vsemi prostori za fakultete in akademska društva.

Popolno medicinsko fakulteto s klinikami

Izpopolnitev tehnične fakultete.

Novo potrebne stolice na vseh fakultetah.

Ustanovitev gozdarske fakultete.

Ustanovitev živilozdravniške fakultete.

Ustanovitev poljedeljske fakultete.

Ustanovitev gospodarsko-trgovske fakultete

Izpopolnitev laboratorijev, knjižnic in institutov.

II. Slovenska akademska mladina hoče odpravo socialnih in hoče olajšanje in omogočenje študija mladini delovnih slojev, zato zahteva: Odpravo vseh bremen, ki onemogočajo ali otežkajo študij.

Popolno odpravo šolnin.

Znižanje vpisne takse na Din 5.-

Znižanje izpitnih, laboratorijskih in seminarskih takse.

Podpore revnim študentom od države, banovine in občin.

Podpore J. akad. podpornemu društvu, Akademski proti tuberkulozni ligi.

Zvišanje že obstoječih štipendij za izpopolnitev strokovnega znanja v tujini.

Enakopravnost pri razdelovanju štipendij.

Ureditev Knalljeve in drugih ustanov.

Neodmisno akademsko menzo.

Neodvisen akademski dom.

Zaposlitev vse intelektualne mladine.

Da se univerzni zdravstveni fond vrne v roke študentov

da denar ostane v Ljubljani.

Demokratizacijo Perjalnega saveza.

Setrtinsko voznjo.

III. Slovenska akademska mladina zahteva uvedbo vseh demokratičnih svobod in upoštevanje osnovnih pravic mladine, zato zahteva: Popolno avtonomijo univerze in vse akademske svobode.

svobodo zborovanja in govora na univerzi.

Svobodo akademskega tiska in študentskih organizacij.

Amnestijo vseh študentov, obsojenih od šestojanuarskih rezimov.

Tajno volilno pravico.

Nov demokratičen zakon o univerzah.

Novo občo univerzno uredbo, odpravo univerzne uredbe iz

1.1931. in vseh uredb izdanih na njeni podlagi:

uredbe o združevanjih univerznih slušateljev iz 1.1931.

tehnične fakultetne uredbe iz 1.1935.

medicinske fakultetne uredbe iz 1.1937.

Odpravo specialne juridične uredbe za ljubljansko univerzo.

Novo juridično uredbo.

Omogočenje osnovanja posameznih univerznih reprezentativnih organizacij in reprez. organizacije vseh univerz

Jugoslavije.

Reformo študija po sodobnih načelih.

Sodelovanje študentov pri izdelovanju vseh uredb, ki se tičejo študentov.

Zastopnike študentov v univerznem razsodišču.

Omogočenje snovanja in poslovanja zvez strokovnih društev

istovrstnih fakultet vseh univerz v Jugoslaviji.

Dostop vsej mladini na srednje šole vseh vrst.

Omogočenje vstopa iz vseh srednjih šol, tudi iz srednjih

tehnične, učiteljske in trg. akademije na univerzo.

IV. Slovenska akademska mladina hoče združitev razkosanega

slovenskega naroda, njegovo osvoboditev izpod fašističnega jarma in napredek na vseh poljih človekovega udeleževanja. Zato

se bori: Za svetovni mir.

Za politiko DN, MA in kolektivne varnosti.

proti vojni in fašizmu, zlasti proti ogrožanju slov. na

od strani italjanskega in nemškega fašizma in imperializma.

G. sekretar je takoj proglasil po objavi štrajka nadaljno zborovanje za ilegalno, med. so se tej sicer neupravičeni in nederevski gesti pokorili in tako je izostalo že javljeno strokovno ročilo tehnikov, kar nastopi tov. Senica / g. sekretar ga ni in v imenu katoliške Akademske zveze izjavi, da bo AZ /ne/ strok. društvo teologov/ nastopala proti štrajku. Vižganje in nemir so mu vzeli besedo. Med zborovanjem so se delili listi o paktu z Italijo, česar ne moremo odobravati pri strokovni čeprav pišejo resnico.

9. AZ in štrajk.

Do zbižanja dr. Korošca z Belgradom/1934-35/ je tudi AZ štrajk. Danes je to nemoralno in zločinsko. Interesi slov. študentov in slovenske univerze niso interesi vodstva JRZ, ki danes našo borbo izdaja. Izdaja je treba maskirati, ker pa ni boljšega izgovora, je dober tale! Štrajk je sploh boljševiška metoda /pred kratkim so štrajkali v Mehiki duhovniki/. Vse akcije so komunistične. Toda politični oče AZ je na vladi. Zakaj ne prepreči krivice, ki jih tudi AZ priznava? Potem ne bo nobenih akcij in štrajkov več. Na srečo vseh: ne bodo potrebni. Drobtine zahtevamo pa nam jih ne dajo. Korošec nima moči, zakaj ne izstopi iz vlade in organizira borbo Slovencev proti Belgradu? Samo en odgovor je: Interesi ozke stranke niso interesi slovenskega naroda. Naloga sedanjega vodstva AZ in lista "Straže v viharju" je ni ščititi koristi slov. rovnega študenta in univerza, ampak stranke JRZ. Zato je ogromna večina kat. akademikov samih izrazila svoje simpatije do štrajka z molkom in le par klavernih posameznikov je nastopilo proti njej.

SLIKE ZAPOSTAVLJANJA NAŠE UNIVERZE.

1. Z največjimi napori smo si Slovenci ponovno priborili 1.1.18 univerzo, nastanjo v bivšem neprimernem deželnem dvorec. Bila je to nujna, skromna koncesija še neutrjenega velesrbskega režima. Skozi 18. let je bila naša univerza izpostavljena stalni nevarnosti ukinitve. Korbeni odpor študentov in vse slovenske nosti je to preprečil. Teh 18. let pomeni za našo univerzo doba vaterjenja z beraškimi podporami.

2. Naša univerza po 18. letih še vedno nima svojega posestva ter ima še vedno samo 4 fakultete in nepopolno medicino. Kljub ti razvoju univerz v Zgrebu in Belgradu, hočemo pa enakopravnost svoj zvoj svoje univerze. Številke dokazujejo, da je belgrajska univerza dobila od 1919.-1934. leta izrednih kreditov 121,4 milj, zagrebški 37,3 milj in ljubljanska 10,7, ali: 61% : 30% : 9% ! Tako gaženje enakopravnosti odklanjamo!

3. Letošnji izredni krediti za univerzne zidave pa kažejo tole razmerje: Belgrad 1., 381.224 Din, Zgreb 25,585.440 Din, in Ljubljana 3,021.912 Din ali 7,3%.

Iz tega izhaja zaključek: zapostavljanje slov. univerze se je še p o v Mešta, daobi se popravile stare krivice z izredno povečani krediti, so se ti za našo univerzo še zmanjšali. In to:

1. kljub temu, da slov. ljudstvo plačuje v Belgrad 600 milj več kot dobi nazaj,
2. kljub temu, da so se davščine letos silno dvignile /200 mlj/
3. kljub temu, da se razmetuje denar za narodno skupšano /povišani izdatki od 39 milj na 49/, da se je dvignil izdatek za vojsko za 150 milj itd.
4. kljub temu, da so študentje zahtevali soglasno izrednih kreditov za najmanj 7,5 milj,
5. kljub temu, da so slovenski ministri v Belgradu na vladi.

Odbor akademske akcije je torej doživel popoln neuspeh čeprav ga vodijo akademiki Koroščevi prijatelji. - Delo odbora je skozi in skozi oportunistično. Mesto odločne in široke borbe, vsega slov. narodni-samo resolucije in peticije, prošnje in deputacije. To je seveda v interesu stranke, o akopolitičnih, osebnih interesi JRZ.

Zato bi odbor moral odstopiti:

1. v protest proti zapostavljanju s strani Belgrada in
2. radi svoje nezmožnosti/oz. oportunistu/ voditi odločno borbo za naše zahteve, ki edina more roditi uspeh.

PROVOJACIJA NAŠIH JNS-ARMOV IN DR. PIRKMAJER.

Bivši podban, ki je predstavljal klaverno figura celo v jugoslovenskem smislu ob razpadu Avstroogrske, si je pridobil velikih zaslug za uslužjevanje slov. naroda belgrajskim hegemonistom. Tako je tudi v smislu svojega jugoslovenskega prepričanja zavrnil borbo za univerzno biblioteko. Ogorčeni slov. štud. so ga zato vrgli z mesta honorarnega profesorja z univerze l 1935.

Juridično strokovno društvo pa, ki ga vodijo nacionajni in katoliški akademiki, se za to ne briga in je povabilo tega gospoda na predavanje. Slovenski in marksistični študentje, so ga sprejeli s primernimi vzkliki. Deseterica pripravljenih JNS arskih pretepačev, med katerimi je bil tudi poklicni plačani boksar, -neštudent, jez divjim brcanjem in boksarji obdelala navzoče kolege in kolegice. Na pomoč je prišel tudi univerzni skretar Šketel, ki je ščitil to družbo in renegate Pirkmajerja, ostale študente pa razgnal, jim pretil in jih legitimiral. Toda študentov razgnati ni mogel. Pirkmajer je bil ob koncu zopet deležen demonstracij.

Neodpustljivi pasivnosti in nenavzočnosti zlasti kat. akademikov, slabi pri ravljenosti in premalo odločnemu nastopu ostalih se lanko zahvali, da je sploh prišel do besede. Obsoditi je pa tudi, da je demonstracija proti Pirkmajerju nekoliko prekoracila namen, ki naj bi ga imela, z raznimi izzivalnimi in neprimernimi vzkliki, ki so padali z obeh strani zlasti pred univerzo.

Postopek juridičnega društva, g. Pirkmajerja, JNS arskih pretepačev in g. Šketla pomeni izzivanje na slovenski univerzi, na katerega utegnejo dobiti drugič primernejši odgovor.

RAZCEP SLOVENSKE OPOZICIJE.

V slovenskem kmečko-delavskem gibanju se je en del odločil za samostojno kmečko gibanje, pod pokroviteljstvom HSS.

Gospodarska in politična struktura naše vasi in interesi našega narodnega boja brezpogojno zahtevajo, da je naše kmečko gibanje samostojno in slovensko. Dalje mora kmečko gibanje združevati vse slovenske opozicionalne kmete/Ljudska pravica, Slovenska zemlja/Socijalna struktura Slovenije in slabost opozicionalnega gibanja pa terjaja pri nas pra posebnostno zvezo kmečkega gibanja z delavskim. To je stališče, ki so ga študentje, pristaši slovenskega kmečkega gibanja zanzeli do omenjenega razcepa.

VPRASANJE MIRU IN VOJNE.

Je dobro leto se mala antanta in Balkanska zveza nahajata v krizi, je dobro leto se bije boj v Podonavju in na Balkanu med Parizom in Londonom na eni in na Berlinom in Rimom na drugi strani. Nasproti si stojita dve orientaciji: ali naj se male države Podonavja in Balkana vežejo na ženevske mirovne pogodbe in Društvo narodov, sklepijajo kolektivne pogodbe, ki so garancija miru, ali pa naj se vežejo na os Rim - Berlin z dvostranskimi pogodbami, ki so sredstvo za izigravanje tretjih držav, ustvarjajo večno nesigurnost in ogražajo mir.

Mala Antanta je najmočnejši steber prve orientacije in s tem politike mira v tem delu Evrope. Zato Musolini in Hitler tako vztrajno delata na to, da jo razbijeta, Hitler, da izolira Čehoslovako od zaveznikov in jo nato okupira, si zagotovi pot preko Rumunije do reja Sovjetske zveze, Musolini, da si preko Jugoslavije dobi pot na Balkan.

Zadnji pogodbi naše vlade z Bolgarijo in Italijo sta zadali težak udarec na in ženski politiki. Pogodbi pomenita odkrit prehod Stojadinovičeve in Korošcove vlade od sodelovanja z demokratskim blokom: Francija, Anglija, Čehoslovaska, k zvezi s fašističnimi silami. Takoj sklicana konferenca MA in prihod predsednika CSR Beneša v Beograd pričajo, kako razburjenje sta ti dve pogodbi povzročili v bratski CSR. Vzdignili pa sta tudi odpor vseh demokratov in prijateljev miru pri nas/Davčar, Jovanović Mačk/. Široke ljudske množice so ob prihodu Beneša dale duška svojemu odporu proti politiki vlade in manifestirale za zvezo z demokratskimi državami. Izgleda pa, da so vsi ti koraki, vsi apeli od zunaj in znotraj države na našo vlado zamanj, kajti ta vlada pripravlja tretji tak pakt za katerim stojita Rim - Berlin - pogodbo z Madžarsko. Ali se Stojadinović in Korošec ne zavedata, da s temi pakti prodajata narode Jugoslavije fašističnemu imperializmu in da pripravljata vojno?

